РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№…….……

……. 2024 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРОЕКТ

Д О К Л А Д

от проф. Галин Цоков – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на консолидирания текст на Споразумението между Република Албания, Република Австрия, Република България, Босна и Херцеговина, Република Хърватия, Чешката република, Унгария, Република Молдова, Република Северна Македония, Черна гора, Република Полша, Румъния, Република Сърбия, Словашката република и Република Словения за развитие на сътрудничеството в областта на висшето образование в рамките на Централноевропейската програма за обмен в университетското образование (CEEPUS IV), подписано в гр. Варшава, Полша на 20 септември 2023 г. и предложение до Народното събрание за ратифицирането му*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация във връзка с чл. 7, ал. 3 и чл. 15, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България и с чл. 85, ал. 1, т.4 и 5 от Конституцията на Република България предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на консолидирания текст на Споразумението между Република Албания, Република Австрия, Република България, Босна и Херцеговина, Република Хърватия, Чешката република, Унгария, Република Молдова, Република Северна Македония, Черна гора, Република Полша, Румъния, Република Сърбия, Словашката република и Република Словения за развитие на сътрудничеството в областта на висшето образование в рамките на Централноевропейската програма за обмен в университетското образование (CEEPUS IV), подписано в гр. Варшава, Полша на 20 септември 2023 г., и предложение до Народното събрание за ратифицирането му.

Централноевропейската програма за университетско сътрудничество CEEPUS III е дългосрочна програма за академичен обмен и мобилност на преподаватели, студенти, докторанти и специализанти от университети на 15 европейски държави, като България е сред страните учредителки. Основната цел на програмата е стимулирането на академичната мобилност чрез разработване на съвместни учебни програми и системи за взаимно признаване на образованието.

CEEPUS III е организиран в работни програми, които се одобряват от Комитета на министрите на образованието на държавите членки. Този комитет е най-висшият орган на програма CEEPUS III. Срещите се провеждат веднъж на две години и имат за цел да легитимират работата по програмата и да зададат дългосрочна визия за развитие.

На последното заседание на Съвместния комитет на министрите на CEEPUS на 7 юни 2021 г. министрите единодушно се съгласиха да възложат на висшите длъжностни лица и Централния офис на CEEPUS (CCO) да изработят проект за новото споразумение CEEPUS IV. След две срещи, през октомври 2021 г. и през февруари 2022 г., висшите длъжностни лица гласуваха онлайн за окончателен вариант на проектоспоразумението.

Висшите длъжностни лица постигнаха съгласие по текста в предишни преговори и единодушно приеха проект на Споразумение, който беше изпратен до всички настоящи договарящи се страни по CEEPUS през месец април 2022 г. Беше постигнато общо съгласие по всички теми от проекта. Впоследствие за по-добра логическа последователност и яснота текстът на Преамбюла бе преструктуриран, а чл. 2, ал. 7 от Споразумението редактиран. Договореното първоначално съдържание на текста от висшите длъжностни лица остава непроменено.

ПРОЕКТ

Новата програма CEEPUS IV отразява потребности и тенденции в международния образователен обмен, възникнали през последните години. Основните нововъведения са свързани с активното приобщаване на студенти със специални образователни потребности, индексацията на стипендиите съобразно разходите за живот в съответната приемаща страна и спрямо инфлацията в нея, отразяването на процесите, породени от дигитализацията, както и предоставяне на възможността на отделните държави членки за въвеждане и осъществяване на виртуални мобилности.

По новата програма CEEPUS IV записаните в университетите студенти независимо от специалността си имат право на стипендии по програмата до докторска степен включително. Стипендиите по програма CEEPUS IV са цялостни стипендии, които покриват разходите за живот, разходите за лабораторни такси съгласно общата практика в приемащата държава, когато е приложимо, както и разходите за жилище и основна медицинска застраховка, когато е приложимо, по време на престоя в приемащата държава. Стипендиите по програма CEEPUS IV са съобразени с разходите за живот в съответната приемаща страна и са индексирани спрямо инфлацията в нея.

Периодът на следване, обучение или стаж трябва да бъде проведен в приемащ университет или приемаща институция от мрежата CEEPUS в съответствие с настоящото споразумение и съответната работна програма на CEEPUS, при условие че кредитите, получени по време на периода на следване, обучение или стаж в чужбина, са признати и предоставени от родния университет на съответния студент. Търговско предприятие, научноизследователски институт, държавна институция или друга организация в приемащата държава също може да служи като приемаща институция, когато е приложимо и както е определено в съответната работна програма на CEEPUS.

Програма CEEPUS IV също така подкрепя мобилността на академичния състав, т.е. преподаватели, изследователи и/или преподаватели по изкуствата от даден университет, като предоставя стипендии по CEEPUS IV с цел насърчаване на транснационалното междууниверситетско сътрудничество и разширяване на централноевропейското измерение на университетските учебни програми, както е определено в работната програма на CEEPUS.

Стипендии по програма CEEPUS IV могат да се отпускат и на академичен състав на университет, който участва в мрежа CEEPUS, за да се подобри изграждането на капацитет в рамките на мрежата и да се подпомогне организирането на съвместни дейности между партньорите от мрежата CEEPUS IV, както е определено в съответната работна програма на CEEPUS.

ПРОЕКТ

Месечни стипендии, които не са усвоени в рамките на мрежите по CEEPUS, могат да бъдат отпускани и на студенти, записани в допустим университет извън мрежата на CEEPUS IV, и на академичен състав на допустими университети извън мрежата на CEEPUS IV („свободно движещи се“), както е определено в съответната работна програма на CEEPUS, и при условие че в такъв университет има специални договорености за обучение, преподаване, научно ръководство или партньорско обучение.

Всяка договаряща страна може да приеме и признае участието на студенти и преподаватели от държави, които не са договарящи страни в рамките на дейностите на мрежата CEEPUS, в съответствие с националните разпоредби и въз основа на индивидуално решение на договарящата страна. Договарящите страни могат да обявяват допълнителни месеци за стипендии за всяка следваща академична година за тези дейности, които трябва да са свързани с изпълнението на дейностите, описани в съответната работна програма.

Стипендиите по CEEPUS IV ще се изплащат от приемащата страна съгласно националното й законодателство. Приемащите страни и участващите университети се насърчават да осигуряват доброволно допълнително финансиране към стипендиите.

Споразумението за CEEPUS IV предвижда и облекчени административни процедури, като по този начин се гарантира по-ефективното изпълнение на програмата.

Споразумението за CEEPUS IV беше подписано на 20 септември 2023 г. в гр. Варшава, Полша.

Споразумение ще влезе в сила на 1 май 2025 г., след като подписалите го държави са депозирали своите документи за одобрението му. Споразумението остава действащо за срок от седем години от датата на влизането му в сила.

Участието на Република България в CEEPUS IV ще допринесе за повишаване качеството и популяризиране на българското висше образование и свързаните с него изследвания и по-специално междууниверситетското сътрудничество и мобилността.

Настоящият проект на решение на Министерския съвет е съгласуван в изпълнение на разпоредбата на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Предложеният проект на Решение не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което прилагаме одобрена финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б” от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на програми, в т.ч. на ключовите индикатори.

ПРОЕКТ

Проектът на Решение е публикуван на интернет страницата на МОН, заедно с доклада към него, на основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът не е свързан с изпълнение на актове на Европейския съюз, поради което не се прилага таблица на съответствието с европейското право.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 8, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България предлагам на Министерският съвет да приеме следното:

Р Е Ш Е Н И Е:

1. Одобрява консолидирания текст на Споразумението между Република Албания, Република Австрия, Република България, Босна и Херцеговина, Република Хърватия, Чешката република, Унгария, Република Молдова, Република Северна Македония, Черна гора, Република Полша, Румъния, Република Сърбия, Словашката република и Република Словения за развитие на сътрудничеството в областта на висшето образование в рамките на Централноевропейската програма за обмен в университетското образование (CEEPUS IV), подписано в гр. Варшава, Полша на 20 септември 2023 г.

2. Предлага на Народното събрание да ратифицира със закон консолидирания текст на Споразумението по т. 1.

3. Разходите за изпълнение на Споразумението по т. 1 са в рамките на одобрения бюджет на Министерството на образованието и науката за съответната година.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ